

POLSKIE MARKI TURYSTYCZNE

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Beskidy	6
EnoTarnowskie	14
Kraina Lessowych Wąwozów	20
Łódź	26
Lublin	32
Jura Krakowsko-Częstochowska	40
Śląsk Cieszyński	46
Toruń	54
Poznań	60

„Polskie Marki Turystyczne” to innowacyjny projekt powstały w ramach współpracy Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Polskiej Organizacji Turystycznej w celu stworzenia i promocji regionów turystycznych.

Obecne działania marketingowe w polskiej turystyce skoncentrowane są głównie na poszczególnych atrakcyjnych turystycznie obiektach, miastach lub województwach. Na mapie promocji polskiej turystyki brakuje jednak oferty skupiającej graniczące, a często nawet konkurujące ze sobą lokalne organizacje turystyczne. Projekt „Polskie Marki Turystyczne” ma na celu zainicjowanie współpracy ponad podziałami i stworzenie jednostki o silnym wizerunku, która będzie odpowiedzialna za zarządzanie i promowanie danego regionu turystycznego.

W ramach projektu tworzone są warunki dla kooperacji organizacji turystycznych, samorządów i podmiotów branży turystycznej, co owocuje profesjonalizacją zarządzania turystyką na poziomie lokalnym. Pomyślna i skuteczna realizacja działań ma zapewnić większe zainteresowanie turystów, podnieść frekwencję odwiedzających i wydłużyć ich czas pobytu w danym regionie.

Uczestnicy-zarządcy marek turystycznych, którzy pomyślnie przeszli kwalifikacje zostali podzieleni na dwie kategorie: „Polska Marka Turystyczna” (uczestnik spełniający wytyczne w zakresie dobrych praktyk zarządzania i promocji marką turystyczną) oraz „Polska Marka Turystyczna – kandydat” (uczestnik, który potrzebuje wsparcia doradczo-ekspertycznego w spełnieniu ww. wytycznych). Wszyscy zakwalifikowani otrzymują dostęp do zapewnionego przez Ministerstwo

Rozwoju, Pracy i Technologii wsparcia w postaci udziału w szkoleniach, doradztwa eksperckiego, organizacji audytów, wizyt studyjnych czy uczestnictwa w badaniach wizerunku danych destynacji turystycznych.

Laureaci z tytułem „Polska Marka Turystyczna”, korzystają również ze wsparcia Polskiej Organizacji Turystycznej w prowadzeniu działań promocyjnych, m.in. z obniżonego kosztu udziału w branżowych targach w kraju i za granicą oraz w wystawach i wydarzeniach promocyjnych, produkcji materiałów promocyjnych, organizacji podróży studyjnych dla przedsiębiorców i potencjalnych kontrahentów oraz dziennikarzy.

W I naborze do projektu tytuł „Polska Marka Turystyczna” otrzymali: Beskidy, Kraina Lessowych Wąwozów, Lublin, Śląsk Cieszyński, Toruń.

Tytuł „Polska Marka turystyczna – kandydat” otrzymali: Jura Krakowsko-Częstochowska, Mazury Zachodnie, Puszcza Białowieska, Szlak Wokół Tatr, Zamość, Ziemia Świętego Krzyża.

W drugim naborze tytuł Polska Marka Turystyczna 2022 otrzymały: Poznań, Łódź, EnoTarnowskie oraz Jura Krakowsko-Częstochowska.

Znak „Polska Marka Turystyczna” ma stać się prestiżowym certyfikatem oznaczającym jakość, atrakcyjność i niezawodność. Status Polskiej Marki Turystycznej ma gwarantować spójne działania marketingowe, jednolitą wizualizację, wspólną stronę internetową zawierającą informacje o ciekawych destynacjach, rozwiązaniach pakietowych ułatwiających organizację podróży i pomysłach na spędzenie wolnego czasu dostosowanych do różnych potrzeb. Ta forma prezentacji i promocji regionu ma zachęcać turystów do przyjazdu, a także wybudzić ich zaufanie i zapewnić poczucie bezpieczeństwa. Powodzenie inicjatywy, jaką jest „Polska Marka Turystyczna” otworzy dalsze możliwości rozwoju turystycznego danego regionu i pozwoli na jeszcze lepsze wykorzystanie jego potencjału w przyszłości.

Mapa marek turystycznych

1. Toruń
2. Poznań
3. Łódź
4. Kraina Lessowych Wąwozów
5. Lublin
6. Jura Krakowsko-Częstochowska
7. EnoTarnowskie
8. Śląsk Cieszyński
9. Beskidy

BESKIDY

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

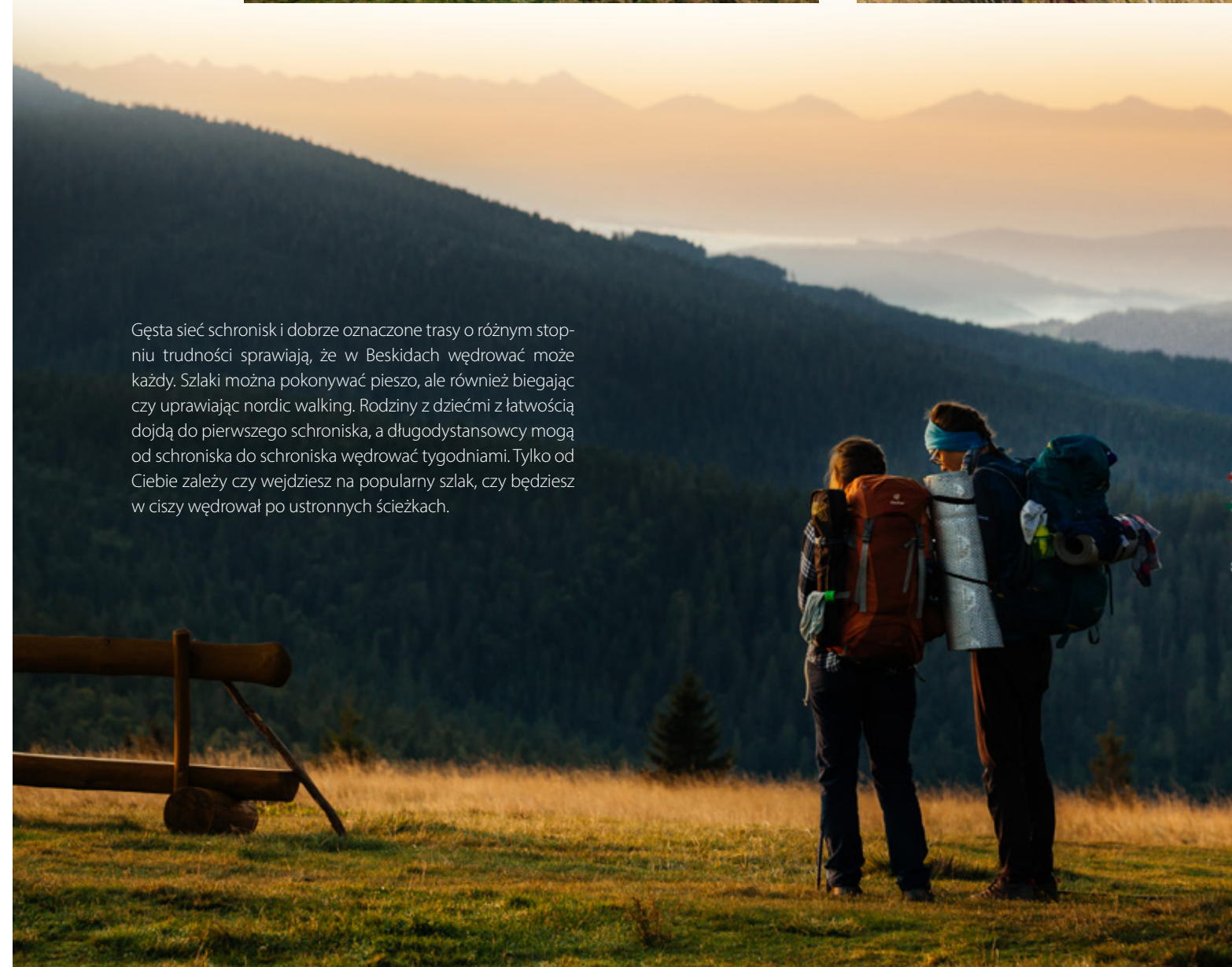

SKI
BE DY
SKY

Stowarzyszenie „Region Beskidy”
ul. Widok 18/1-3, 43-300 Bielsko Biała
(33) 488 89 20
biuro@euroregion-beskidy.pl
www.euroregion-beskidy.pl

Beskidy stanowią jedno z najbardziej urokliwych i najchętniej odwiedzanych pasm górskich w Polsce. Od lat przyciągają amatorów pięknych widoków, długich wędrówek i aktywnego wypoczynku. Urzekające krajobrazy z jednej, niebanalne i często ekstremalne atrakcje z drugiej strony zachwycają turystów o każdej porze roku. Dzięki świetnemu skomunikowaniu z Polską i całą Europą, Beskidy są popularnym celem zarówno krótkich wycieczek, jak i dłuższych urlopów. Do największych miast regionu tj. Bielsko-Biała, Żywiec bez problemu można dojechać koleją czy samochodem. W Beskidy można również dolecieć - region znajduje się w pobliżu aż trzech międzynarodowych lotnisk - Katowice-Pyrzowice, Kraków-Balice i Ostrava.

Gęsta sieć schronisk i dobrze oznaczone trasy o różnym stopniu trudności sprawiają, że w Beskidach wędrować może każdy. Szlaki można pokonywać pieszo, ale również biegając czy uprawiając nordic walking. Rodziny z dziećmi z łatwością dojdą do pierwszego schroniska, a długodystansowcy mogą od schroniska do schroniska wędrować tygodniami. Tylko od Ciebie zależy czy wejdiesz na popularny szlak, czy będziesz w ciszy wędrował po ustronnych ścieżkach.

Beskidy to nie tylko piesze wycieczki, coraz większą popularnością cieszą się też trasy rowerowe. Przebojem ostatnich lat są trasy enduro, te wąskie, wyprofilowane i kręte jednokierunkowe ścieżki o różnym stopniu trudności czekają na rowerzystów w Bielsku-Białej, Szczyrku, Zawoi. Sezon na rower w Beskidach trwa cały rok!

Zimą Beskidy zaspokoją nawet najbardziej wygórowane wzmaganie pasjonatów białego szaleństwa, oferując kilkadziesiąt kilometrów atrakcyjnych tras zjazdowych na licznych stokach narciarskich oraz trasach przeznaczonych do uprawiania narciarstwa biegowego. Głównymi ośrodkami narciarskimi są: Szczyrk, Wisła, Korbielów i Istebna.

Beskidy to średniej wysokości góry porośnięte lasami, z wieloma halami, na które w ostatnich latach powraca tradycyjny wypas owiec.

Wędrując szlakami można podziwiać różnorodną roślinność, zmieniającą się wraz ze zdobywaną wysokością. W najwyższych partiach wśród kosodrzewiny i łąk wysokogórskich rozpościerają się piękne panoramy, które można podziwiać m.in. ze szczytu Skrzycznego, Piłska czy Babiej Góry, zwanej Królową Beskidów. Beskidzkie lasy wciąż są królestwem dzikiej zwierzyny. Przy odrobinie szczęścia w Babiogórskim Parku Narodowym można wypatrzeć przebiegające rysie, wilki i niedźwiedzie.

Region ten ma też do zaoferowania wypoczynek nad wodą – jeziora Żywieckie oraz Międzybrodzkie to ulubione miejsca rekreacji wodnej mieszkańców regionu.

Beskidy są wyjątkowe nie tylko ze względu na piękno gór. To także wciąż kultywowane tradycje i ludzie z silnym poczuciem tożsamości lokalnej. W uroczych beskidzkich wsiach i miasteczkach spotkać można wciąż żywy i autentyczny folklor. To co w innych regionach ogląda się już jedynie w zaaranżowanych skansenach, w Beskidach jest codziennością. Wciąż kultywowane obrzędy, wypas owiec na halach, mistrzynie rękodzieła, lokalne specjały przygotowywane zgodnie z wielowiekowymi recepturami. Do tego drewniana architektura, która jest nieodzownym elementem beskidzkich krajobrazów – stare, kilkusetletnie kościółki, malowane chaty, przydrożne kapliczki zachowane do naszych czasów stanowią unikatowe dziedzictwo.

Do zwiedzania zachęcają ponad to okoliczne miejscowości. Największym miastem regionu jest Bielsko-Biała, za sprawą pięknej architektury i doskonałego zaplecza kulturalnego określane mianem „Małego Wiednia”, warto zawitać także do Żywca, czy Suchej Beskidzkiej.

ENO TARNOWSKIE

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

Tarnowska Organizacja Turystyczna
ul. Wałowa 2/12, 33-100 Tarnów
(14) 626 83 14
lottot@wp.pl
www.enotarnowskie.pl

EnoTarnowskie to, w wielkim skrócie, dobrze skomunikowany obszar bogaty w winnice i lokalne produkty, z dużym zapleczem noclegowym. To działania promujące enoturystykę w naszym regionie. To wreszcie: cykliczne imprezy takie jak Wielkie Tarnowskie Dionizje, Tuchovinifest czy Pleśnieński Bachus, spotkania tematyczne, warsztaty, udział w targach turystycznych czy organizacja wizyt studyjnych. To również gotowe pakiety turystyczne. Wszystko we współpracy z winnicami regionu, jednostkami samorządu terytorialnego oraz lokalnymi producentami i gospodarstwami agroturystycznymi.

Kuchnia regionu tarnowskiego kształtowała się w prawdziwym tygłu – to efekt położenia na skrzyżowaniu ważnych w średniowieczu szlaków handlowych, dużej historycznie diaspory żydowskiej, a także faktu, że obszar ten był przez ponad 120 lat częścią zaboru austriackiego. Obecnie natomiast Małopolska to jeden z najbardziej dynamicznie rozwijających się regionów winiarskich w Polsce i to tutaj zarejestrowanych jest najwięcej winnic! Region Tarnowa nazywany jest czasem „Polską Toskanią”. To tutaj rozlokowana jest większość winnic z Małopolskiego Szlaku Winiarskiego. Podróż po EnoTarnowskie jest okazją do degustacji wyśmienitego wina oraz wybornych, lokalnych produktów, takich jak: sery, wędliny, chleby, fasola Piękny Jaś z Doliny Dunajca i jego przetwory (pasztet, fasolówkę, pierogi), miody oraz inne produkty i potrawy lokalne, które podniosą walory smakowe trunku.

W regionie tarnowskim wytyczono 25 szlaków rowerowych o długości ponad 630 km. Są to szlaki zarówno górskie (16 z tego 5 bierze początek w Tarnowie) jak i nizinne (9 z tego 5 bierze początek w Tarnowie). Przez region przebiegają „autostrady” rowerowe VeloMetropolis 4, VeloDunajec czy Wiślana Trasa Rowerowa. Bardzo szybko rozwija się projekt EnoVelo czyli trasy rowerowe po winnicach. EnoVelo zaprojektowane głównie pod turystykę rodzinną zostały wyposażone w: miejsca postojowe, wiaty, stojaki dla rowerów, ławki, stoły, kosze na śmieci, urządzenia rekreacyjno-gimnastyczne. Co ważne, nasze trasy wraz z infrastrukturą

i atrakcjami stanowią ofertę przejazdów jedno, dwu, trzy lub kilkudniowych, zaś dzięki aplikacji enovelo czy stronie www.enovelo.pl możemy zaplanować pobyt i trasę na dłużej niż jeden dzień. Infrastruktura parkingowa pozwala nam zostawić samochód i wyruszyć w trasę. Nie bez znaczenia jest też dostęp do linii kolejowej dzięki czemu do EnoVelo możemy dotrzeć także pociągiem.

Coraz liczniejsze gospodarstwa agroturystyczne stają się istotnym elementem oferty turystycznej wschodniej części województwa małopolskiego. To już nie tylko tani nocleg i wyżywienie. Stopniowo stają się centrami turystycznymi, z rozbudowaną ofertą aktywnego spędzania czasu. Wyjątkowość ich propozycji polega na połączeniu lokalnych tradycji z walorami naturalnego środowiska. Dziś w każdym niemal gospodarstwie wypożyczyć można sprzęt sportowy, wiele oferuje naukę jazdy konnej, przejazdu bryczką czy też kuligi. Standardem są grzybobrania, wędkowanie. Właściciele zachęcają gości do czynnego udziału w co-

dziennych pracach. Każde z gospodarstw oferuje również żywność, przyrządzaną tradycyjnymi sposobami, z własnych produktów, pozbawionych chemicznych dodatków. W gospodarstwach można samodzielnie upiec chleb z własnoręcznie zrobionej mąki, wziąć udział w sianokosach, grzybobraniu czy udanym wędkowaniu.

W ramach EnoTarnowskie organizowane są imprezy cykliczne w regionie tarnowskim. To szereg wydarzeń mających na celu prezentację winnic, upowszechnianie wiedzy w zakresie tradycji uprawy winorośli, przybliżanie historii i kultury winiarskiej, udzielanie informacji i prowadzenie warsztatów związanych z tematyką winną. Ponadto to świetna okazja na bezpośrednią rozmowę z winiarzem i zadanie mu nurtujących pytań. To również możliwość udziału w pokazie sommelierskim czy kulinarnym.

Do sztandarowych imprez w ramach EnoTarnowskie zaliczyć możemy:

1. Wielkie Tarnowskie Dionizje (listopad)
2. Tuchovinifest (sierpień)
3. Pleśnieński Bachus (lipiec)
4. Wianki na Winnicy (czerwiec)

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

KRAJINA LESSOWYCH WAŹOZÓW

POLSKA MARKA TURYSTYCZNA

KRAINA
LESSOWYCH
WĄWOZÓW

Kraina Lessowych Wąwozów
ul. 1 Maja 16, 24-150 Nałęczów
(81) 50 16 101
info@kraina.org.pl
www.kraina.org.pl

Kraina Lessowych Wąwozów położona jest w zachodniej części województwa lubelskiego, a jej nazwa nawiązuje do największego w Europie skupiska lessowych wąwozów. Na 1 km kwadratowy przypada ich tu aż 10 km. Najbardziej znanymi destynacjami turystycznymi są: zabytkowy Kazimierz Dolny, określany jako perła polskiego renesansu, uzdrowski Nałęczów i tętniące życiem kulturalnym Puławy. Region nie zwalnia tempa przez cały rok, zachwycając obfitującą w unikatowe atrakcje ofertą turystyczną.

Na odwiedzających czekają kilometry tras wędrowskich i nordic walking, które wiodą przez najbardziej malownicze wąwozy jakimi są Korzeniowy Dół, Plabanka, Kwaskowa Góra czy Norowy Dół. Dobrze utrzymane trasy oraz oznakowanie pozwalają na korzystanie z nich i odkrywanie o każdej porze roku. Miłośników aktywnego wypoczynku mile zaskoczy ponadto wiele widokowych ścieżek rowerowych łączących najbardziej atrakcyjne miejsca regionu. Wiodące przez krainę rzeki: spokojna Chodelka oraz majestatyczna Wisła, dają możliwość podziwiania uroków okolicy w trakcie spływów kajakowych. Ofertę uzupełniają szlaki przejażdżek konnych oraz możliwość wypoczynku w siodle i hipoterapii w stajniach w Kęble, Łąkach, Wojciechowcu i Kraczewicach. Turyści mogą korzystać z przejażdżek konnych wozami, bryczkami i zimowych kuligów połączonych z ogniskiem. Gdy warunki pogodowe sprzyjają, pasjonaci sportów zimowych mają również do dyspozycji naśnieżane stoki narciarskie z wyciągami w Rąbłowie, Kazimierzu Dolnym i Parchatce.

Dla rodzin z dziećmi przygotowane są parki rozrywki i place zabaw, ścieżki dydaktyczne i ornitologiczne. Szlak Żelaza i Kowalskich Tradycji w Wojciechowie, Muzeum Przyrodnicze i Muzeum Mineralów w Nowym Gaju, czy też Kamieniołomy np. w Kazimierzu Dolnym lub w Nasiłowie zainteresują zarówno najmłodszych jak i dorosłych.

Szeroką paletę atrakcji wzbogaci podróż Nadwiślańską Kolejką Wąskotorową. Podczas przejazdu podziwiać można Parki Krajobrazowe: Kazimierski i Wrzelowiecki, a także rezerваты przyrody, które chronią rzadko występujące gatunki ptaków i roślin, np. „Rezerwat Krowia Wyspa” i „Chodelski Obszar Chronionego Krajobrazu”.

Turystów, którzy poszukują wyjątkowych zabytków zachwyci różnorodność stylów architektonicznych. Zamki, pałace i dwory, świątynie i miejsca kultu maryjnego oraz muzea świadczą o bogatej przeszłości i wielokulturowości regionu. Gratką dla sympatyków fotografii będą malownicze punkty widokowe, jednym z nich jest Wzgórze

Albrechtówka, z którego rozpościera się wspaniały widok na Wisłę, Zamek w Janowcu oraz na Górę Trzech Krzyży w Kazimierzu Dolnym.

Podczas pobytu warto uczestniczyć w cyklicznie organizowanych wydarzeniach, festiwalach i jarmarkach, które uatrakcyjnają pobyt w Krainie Lessowych Wąwozów. Dużym zainteresowaniem cieszą się Warsztaty Sztuki Kowalskiej w Wojciechowie, Balonowe Mistrzostwa Świata w Nałęczowie czy Filmowy Festiwal „Dwa Brzegi” w Kazimierzu Dolnym.

Kraina Lessowych Wąwozów to doskonałe miejsce na spokojny wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych i pensjonatach, wyciszenie w sielskim klimacie i rozsmakowanie się w regionalnej kuchni. Restauracje na Szlaku Karpia w Opolu Lubelskim pozwolą zaznać zróżnicowanej lokalnej kuchni, która zachwyci bogactwem tradycyjnych polskich potraw, jak również specjalnościami kuchni światowej, m.in.: kaukaskiej, żydowskiej, wło-

skiej i japońskiej. Jeśli dobre jedzenie, to też dobre wino. Odwiedzając winnice „Las Stocki” czy „Solaris” skosztujemy szlachetnych trunków i poznamy wiele ciekawostek związanych z uprawą winorośli.

Pobyt w Krainie Lessowych Wąwozów to także możliwość całorocznego korzystania z szerokiej palety zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych oraz diagnostyki medycznej w nowoczesnych ośrodkach SPA&WELLNES. W sanatorium w Nałęczowie, oprócz programów zdrowotnych i rekreacyjnych, zaznać można walorów nałęczowskich wód źródłanych znanych od XVIII wieku.

Kraina Lessowych Wąwozów to przede wszystkim różnorodność krajobrazowa i przyrodnicza oraz unikatowość terenu a dogodne położenie komunikacyjne zachęca do wielu kolejnych odwiedzin w tym wspaniałym regionie.

ŁÓDŹ

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

Łódźka Organizacja Turystyczna
ul. Piotrkowska 28 / 2U, 90-269 Łódź
722 005 316
www.lodz.travel

Na początku XIX wieku osada położona nad rzeką Łódką liczyła nieco ponad 400 mieszkańców. Wszystko się zmieniło wraz z decyzją władz Księstwa Warszawskiego, które postanowiły z małej wsi zrobić przemysłowe centrum.

Wokół traktu piotrkowskiego, będącego osią osady, zaczęto budować domy i budynki użytkowe. Dziś w jego dawnym biegu biegnie ul. Piotrkowska, najdłuższa ulica handlowa w Europie, pełniąca rolę starówki Łodzi i skupiająca wzdłuż siebie liczne sklepy, butiki, lokale i restauracje. Jedną z najbardziej znanych ulic w kraju, a jednocześnie najdłuższy polski deptak stanowi wizytówkę miasta. W kamienicach i pałacach przy Piotrkowskiej mieszczą się sklepy, restauracje, kawiarnie, ogródki, puby i kluby muzyczne. Piotrkowska tętni życiem przez cały rok, to kulturalne, gastronomiczne i rozrywkowe centrum miasta. Odbywające się przy niej jarmarki i festiwale (m.in. Light Move Festival) dodają jej niepowtarzalnego uroku. Wzdłuż deptaku podziwiać można

pomniki z Galerii Wielkich Łódzian, a wśród nich ławeczkę Juliana Tuwima, fortepian Artura Rubinsteina czy kuferek Władysława Reymonta. Spoglądając pod nogi, ujrzymy Aleję Gwiazd nawiązującą do filmowego dziedzictwa Łodzi i Pomnik Łódzian – pas jezdni ułożony z blisko 17 tysięcy kostek brukowych z imionami i nazwiskami fundatorów. Warto również zajrzeć na odremontowane podwórza takie jak OFF Piotrkowska lub Piotrkowska 217 uznawane dziś za serca Łodzi alternatywnej. To miejsca, w których spotykają się miłośnicy kultury, sztuki i dobrego jedzenia. Zobaczymy tutaj również zabytkowe budynki i kamienice z XIX i XX wieku – najstarszy istniejący budynek w Łodzi, niegdyś ratusz, a obecnie miejskie archiwum, zbudowany został w 1827 roku. Same kamienice skrywają wśród siebie prawdziwe perły, które zachwycają monumentalnym pięknem i bogactwem detali. Nie ma w Polsce miasta zabudowanego kamienicami na taką skalę, jak Łódź – szacuje się, że w mieście takich budynków jest kilka tysięcy.

Łódź to XIX-wieczna potęga przemysłowa, miasto czterech kultur, polski Manchester, kolebka awangardy, *HollyŁódzka* fabryka snów, stolica polskiego Street Artu. Czemu Łódź zawdzięcza te wszystkie tytuły? Dowiedźcie się sami, przyjeżdżając do miasta kontrastów, które intryguje prawie na każdym kroku.

Taka liczba pomników przeszłości spowodowała, że słowem nieschodzącym z ust Łódzian jest „rewitalizacja”. Dzięki niej oprócz kamienic drugie życie otrzymują postindustrialne kompleksy fabryczne, które dziś stają się centrami spotkań mieszkańców oraz turystów. W mieście powstaje coraz więcej przestrzeni rekreacyjnych, parków kieszonkowych, zielonych skwerów. Jednym z pierwszych efektów rewitalizacji w Łodzi jest Manufaktura – kompleks handlowo-usługowy otwarty w 2006 roku, który mieści się w budynkach dawnej fabryki bawełny należącej do jednego z ojców Łodzi przemysłowej – Izraela Poznańskiego.

Łódź to także miasto z bogatymi tradycjami filmowymi. Historia „HollyŁodzi” to de facto historia powojennej Łodzi. To wówczas powstała Wytwórnia Filmów Fabularnych nazywana „fabryką snów”, w której kręcono zdjęcia do większości powojennych polskich filmów a także słynna Szkoła Filmowa, która wykształciła pokolenia wybitnych reżyserów i aktorów. Symbolem szkoły są słynne schody prowadzące do kina, na których przesiadywali Andrzej

Wajda, Roman Polański czy Krzysztof Kieślowski. W 2017 roku Łódź została przyjęta do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO jako Miasto Filmu.

Istnieje tutaj również jedyne w Polsce Muzeum Kinematografii. Na szlaku filmowej Łodzi znajduje się Aleja Gwiazd wzorowana na hollywoodzkiej Alei Sławy, składająca się z ponad 60 gwiazd poświęconych aktorom, reżyserom, operatorom i twórcom muzyki filmowej. Łódź to także liczne plenery filmowe. Miasto zagrało w kilkuset filmach i serialach, a produkcji z Łodzią w tle cały czas przybywa. Wystarczy wymienić nominowaną do Oscara „Ziemię obiecaną”, „W ciemności”, „Seksmisję”, kultowy serial „Stawka większa niż życie” a z najnowszych realizacji: oscarową „Idę”, „Powidoki” - ostatnią wielką produkcję Wajdy czy „Komisarza Alexa”.

Idąc filmowym tropem, warto odwiedzić także Stare Kino – hotel w jednym z podwórek ul. Piotrkowskiej, w miejscu otwartego w 1899 roku pierwszego kina w Polsce. Do dzisiaj można tam obejrzeć filmy wyświetlane z kinematografu.

Łódź to miasto silnie związane z kulturą, sztuką, awangardą. To idealne miejsce do rozwoju przemysłów kreatywnych. Miłośnicy powyższych dziedzin powinni zatem odwiedzić nasze miasto w trakcie międzynarodowego Lodz Design Festival, Fotofestiwalu i odwiedzić kreatywną OFF Piotrkowską.

W Łodzi jednak odbywa się dużo więcej festiwali i imprez kulturalnych. Do najpopularniejszych należą: Festiwal Łódź Czterech Kultur (poświęcony teatrowi, literaturze, filmowi, czy muzyce, odnoszącym się do dziedzictwa kulturowego narodowości zamieszkujących niegdyś Łódź) czy Light Move Festival, który jest największym festiwalem światła w Polsce, ukazujący piękno historycznych miejsc, architektury postindustrialnej w nocy, przy połączeniu ruchu, światła, animacji, sztuki kinetycznej oraz dźwięku i koloru. Trzeba jednak pamiętać, że to tylko niektóre z kilkuset wydarzeń dziejących się rokrocznie w mieście. W kulturalnej ofercie miasta znajdziemy także teatry, filharmonię, interaktywne muzea oraz wspomniane wcześniej nowoczesne centrum EC1 Miasto Kultury, z jednym z najnowocześniejszych planetariów w Polsce.

Tych, którzy szukają okazji do aktywnego wypoczynku, rekreacji, Łódź może zaintrygować swoją ofertą. Aquapark FALA, parki linowe, ścianki wspinaczkowe, park trampolin, tor saneczkowy, skateparki czy wyciąg do nart wodnych i wakeboardu to jedne z punktów wartych odwiedzenia. W Łodzi można też popływać kajakiem, przejechać się Łódzkim Rowerem Publicznym lub wypożyczyć hulajnogę. Blisko 1/5 powierzchni Łodzi zajmują tereny zielone. Jest wśród nich ponad 30 miejskich parków, Ogród Botaniczny, Ogród Zoologiczny, liczne skwery, zieleńce, nowopowstające parki kieszonkowe, jak również tereny leśne, wśród których na szczególną uwagę zasługuje Las Łągiewnicki (1205 ha). Jest to największy kompleks leśny znajdujący się w obrębie granic miejskich w Europie!

Parki są miejscem wypoczynku i wytchnienia od wielkomiejskiego gwaru, choć i tu wiele się dzieje. Na początku maja warto zajrzeć do Ogrodu Botanicznego, w którym rozkwita blisko 70 tysięcy tulipanów. Najdłuższy dzień w roku miło spędzić podczas artystycznego pikniku w Parku Helenów organizowanego na powitanie lata. Z kolei na sobotnie, wakacyjne przedpołudnia godny uwagi jest Park Śniadaniowy w najstarszym łódzkim parku - Parku Źródlińska. Ponadto przez cały rok w łódzkich parkach odbywają się fotospacerzy czy bezpłatne warsztaty fotograficzne, jak również bezpłatne zajęcia sportowe m.in. nordic walking, joga i spacerzy na nartach biegowych.

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

Lokalna Organizacja Turystyczna
Metropolia Lublin
ul. Jezuicka 1/3, 20-113 Lublin
533 39 1569
info@lublininfo.com
www.lublininfo.com

LUBLIN, MIASTO INSPIRACJI – to motto zdradza wiele o wyjątkowości Lublina, nie tylko jako centralnego ośrodka aglomeracji lubelskiej. Charakteryzujący się oryginalną, dobrze zachowaną architekturą Lublin nazywany jest też „Małym Krakowem” a w swojej historii był krótko dwukrotnie stolicą Polski i do dziś zachwyca bogactwem niezwykłych zabytków, licznych muzeów, klimatycznych uliczek oraz tajemnic skrywanych w murach starych kamienic. Siedemsetletnia historia miasta i jego wielokulturowość oraz kreatywność i gościnność mieszkańców zachęcają do zatrzymania się tutaj na dłużej.

Zdecydowanie najpiękniejszą część Lublina to wpisane na listę Pomników Historii Stare Miasto, gdzie znajduje się ponad 100 zabytków architektury z różnych epok. W jego sercu dumnie prezentuje się Trybunał Koronny wraz z wartą odwiedzenia, niespełna 300-metrową, słynną trasą podziemną, powstałą z połączenia XVI i XVII-wiecznych piwnic. Na całej trasie ustawione są makiety miasta, przedstawiające historię Lublina. Chcąc natomiast spojrzeć na współczesny Lublin i jego piękną panoramę z góry, warto wspiąć się po 207 stopniach na taras widokowy Wieży Trynitarskiej, stanowiącej najwyższy punkt miasta. Dodatkową atrakcją będzie mieszczące się w neogotyckiej dzwonnicy Muzeum Archidiecezjalne, gdzie zobaczymy różne przedmioty użytku religijnego, ikony, rzeźby, a nawet sarkofagi.

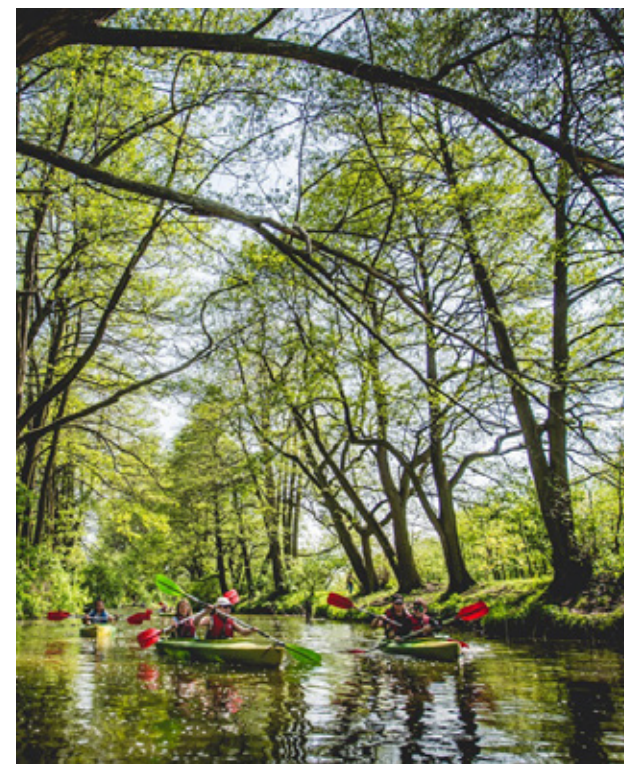
Punktem na mapie Lublina, którego nie wolno pominąć jest Zamek Lubelski. Obecnie znajduje się tam Muzeum Narodowe w Lublinie. W jego bogatych zbiorach zobaczyć można obraz Jana Matejki „Unia Lubelska” czy stół z odbitą legendarną „czarcią łapą”. Donżon i Kaplica Trójcy Świętej z unikalnymi w skali Europy freskami bizantyjsko-ruskimi to także miejsca wyjątkowe i godne poznania.

Lublin może poszczycić się mianem wyjątkowo kulturalnego miasta, ponieważ rokrocznie odbywa się tutaj ponad 30 festiwali i wydarzeń kulturalnych. „Noc Kultury”, „Wschód Kultury – Inne Brzmienia Art’n’Music Festival”, „Carnaval Sztukmistrzów” to jedne z najbardziej popularnych wydarzeń, które przeistaczają ulice, zaułki i place Lublina w magiczną przestrzeń artystyczną. Na sierpniowym Jarmarku Jagiellońskim zachwycą nas natomiast kramy z rękodziełem i sztuką ludową. Tradycyjne rzemiosło i ludowe tradycje poznamy udając się także do Muzeum Wsi Lubelskiej – jednego z największych skansenów w Polsce, który jest nie lada atrakcją dla rodzin z dziećmi i pasjonatów historii.

Oprócz atrakcji kulturalnych, Lublin ma do zaoferowania wyjątkowe specjalności lokalnej kuchni, z których najśłynniejszy to cebularz. Ta wywodząca się z kuchni żydowskiej przekąska jest pszennym plackiem pokrytym pokrojoną w grubą kostkę cebulą i posypanym makiem.

Kulturowy i kulinarny rausz, w który wprawi nas Lublin, odreagujemy pozwalając sobie na spacer w Ogrodzie Saskim lub odpoczynek i rekreację nad Zalewem Zemborzycykim. Miłośnicy rowerów mogą skorzystać z licznych ścieżek rowerowych wzdłuż Bystrzycy i dookoła zalewu. W mieście znajduje się także nowoczesny kompleks basenów Aqua Lublin ze strefą SPA, który sprzyja relaksowi po długich godzinach zwiedzania.

Do skorzystania z tak różnorodnej oferty turystycznej, kulturalnej oraz gastronomicznej Lublina nie trzeba długo zachęcać. Charakter tego miasta pozwoli na odkrywanie go w sposób nieoczywisty i nietuzinkowy i z pewnością dostarczy wielu niepowtarzalnych inspiracji.

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

JURA KRAKOWSKO- CZESTOCHOWSKA

JURA
KRAKOWSKO
CZĘSTOCHOWSKA

POLSKA MARKA TURYSTYCZNA

Związek Gmin Jurajskich
pl. Wolności 42, 42-440 Ogrodzieniec
(32) 673 33 64
biuro@jura.info.pl, info@jura.info.pl
www.jura.info.pl, www.orlegniazda.pl,
www.jura.travel

Jura Krakowsko-Częstochowska, czyli tak naprawdę mezoregion o nazwie Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, jak sama nazwa wskazuje, znajduje się w dużym uproszczeniu między Częstochową a Krakowem. Tereny te mają długość niemal 100 km i zajmują powierzchnię ponad 2500 tysiąca km². Z całą pewnością można powiedzieć, że jest to jeden z najpiękniejszych regionów w Polsce. Na terenie Jury znajduje się najmniejszy z polskich parków narodowych – Ojcowski Park Narodowy.

Wyżyna Krakowsko-Częstochowska charakteryzuje się pięknymi krajobrazami, zaznaczonymi licznymi białymi wapiennymi ostańcami i odsłonięciami skalnymi pochodzącymi z okresu jury właśnie. Wapień te przez lata ulegały licznym procesom krasowym, dzięki czemu znajdziemy tu wiele dużych jaskiń i mniejszych schronisk. Podobno jest jeszcze wiele takich, które wciąż czekają na odkrycie. Największe z tych, które już znamy, to Jaskinia Wierna (najdłuższa), jaskinia Wierchowska Górna, krakowska Smocza Jama, Jaskinia Ciemna z największą komorą, Jaskinia Nietoperzowa, Jaskinia Głęboka oraz owiana legendą Jaskinia Łokietka. Wszystkie one, z wyjątkiem pierwszej, udostępnione są zwiedzającym.

Jura Krakowsko-Częstochowska, czyli tak naprawdę mezoregion o nazwie Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, jak sama nazwa wskazuje, znajduje się w dużym uproszczeniu między Częstochową a Krakowem. Tereny te mają długość niemal 100 km i zajmują powierzchnię ponad 2500 tysiąca km². Z całą pewnością można powiedzieć, że jest to jeden z najpiękniejszych regionów w Polsce. Na terenie Jury znajduje się najmniejszy z polskich parków narodowych – Ojcowski Park Narodowy.

Wzdłuż terenów Jury ciągnie się wiele trudnych do zdobycia szczytów. Najwyższy z nich to Góra Janowskiego, znana też jako Góra Zamkowa, która wznosi się na wysokość 515,5 m n.p.m. Takie ukształtowanie terenu zostało wykorzystane przez średniowiecznych budowniczych, którzy z rozkazu Kazimierza Wielkiego wznosili tu zamki warowne. Monumentalne budowle miały być nie do zdobycia i broniły ówczesnych granic przed najezdami. Dziś zdobycie ich nie jest już takie trudne, ale nadal zachwycają i onieśmielają zwiedzających. Szlak, który wytyczono ich śladem, nazwano w latach 30. XX wieku Szlakiem Orlich Gniazd, właśnie z powodu ich umiejscowienia. Orły budują swoje gniazda w miejscach niedostępnych dla człowieka. Wśród tych warowni nie do zdobycia znajdziemy dziś te najbardziej znane i dobrze zachowane lub odbudowane, jak Zamek Królewski na Wawelu, zamek Pieskowa Skala czy zamek Bobolice, ale też te, które ucierpiały na przestrzeni lat i dziś możemy oglądać ich ruiny, jak zamek

Ogrodzieniec (wzniesiony na Górze Zamkowej) czy zamek w Olsztynie. Na uwagę zasługują jednak również te mniej znane warownie, jak zamek w Rabsztynie, zamek Pilcza w Smoleniu czy znajdujący się we wsi Rudno rozległy i malowniczy zamek Tenczyn.

Wyżyna Krakowsko-Częstochowska zachwyca także bogactwem występujących tu roślin i zwierząt. Wapienne podłoże sprzyja występowaniu zupełnie innej roślinności niż na sąsiadujących z nią terenach. Lasy zajmują tu niewielką część powierzchni i są to typowo górskie buczyny i jaworzyny. Znajdują się tu głównie skaliste zbocza, które porasta ciepłolubna murawa kserotermiczna. Rośnie tu między innymi objęty ścisłą ochroną gatunkową aster gawędka czy rojnik górski. Pierwszy z nich znajduje się na czerwonej liście gatunków zagrożonych. Znaleźć tu można także wiele cennych i rzadkich okazów roślin wodnych i drzew.

Lista zwierząt występujących na terenie Jury jest także bardzo imponująca. Poza ssakami, takimi jak łosć, bóbr, dzik, sarna czy kuna, znajdziemy tu także ponad 20 gatunków nietoperzy żyjących w licznych jaskiniach. Jest to wynik imponujący i wyjątkowy w skali kraju. Znaleźć tu można także rzadkie ptaki, gady czy płazy.

Jura to region bardzo zróżnicowany nie tylko pod względem fauny i flory, ale także ukształtowania terenu. Mamy tu trudne do zdobycia zbocza wapienne, ale region ten zachwyca także pięknymi dolinami. Jedna z tych najład-

niejszych i najbardziej znanych to Dolina Prądnika. Znajduje się ona na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Turystów przyciągają tu między innymi piękne i charakterystyczne formy skalne jak na przykład Maczuga Herkulesa i Brama Krakowska.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

POLSKA MARKA TURYSTYCZNA

Śląsk
Cieszyński

Stowarzyszenie Rozwoju
i Współpracy Regionalnej „Olza”
Rynek 18, 43-400 Cieszyn
(33) 857 87 20
biuro@olza.pl
www.slaskcieszynski.travel

Śląsk Cieszyński to historyczna kraina, mieszcząca się w granicach dawnego księstwa cieszyńskiego, obejmująca południowo-wschodnią część Śląska i skupiona wokół miasta Cieszyn, regionu Beskidu Śląskiego oraz rzek Olzy i Wisły.

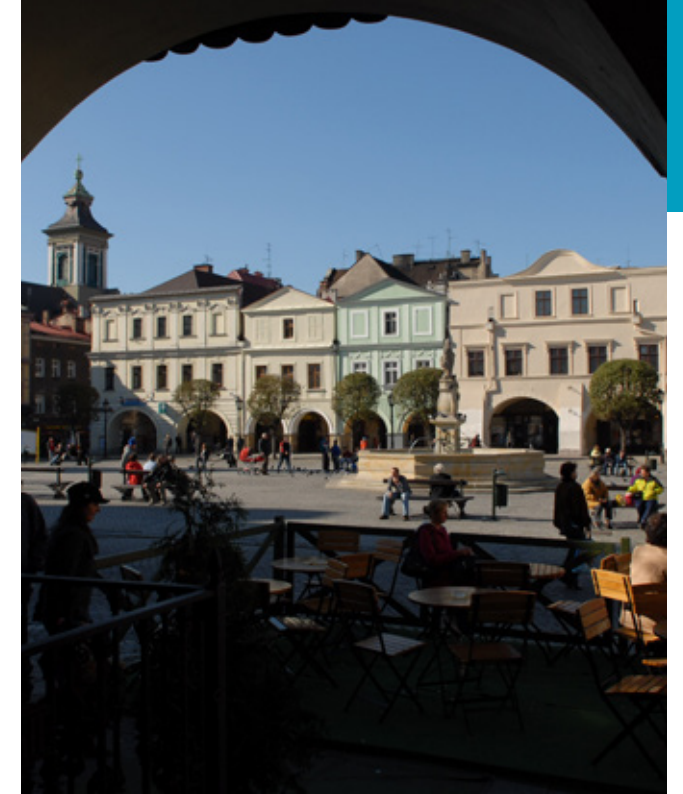

Śląsk Cieszyński to niezwykle połączenie walorów przyrodniczych, bogatej kultury ludowej górali śląskich, silnego poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców oraz ciekawej, piastowskiej i habsburskiej historii. Niepodważalną atrakcją regionu są niewątpliwie góry Beskidu Śląskiego, które przyciągają turystów przez cały rok. Do najbardziej znanych szczytów górskich należą Skrzyczne, Klimczok, Barania Góra, Czantoria, Stożek i Równica.

Jedną z najstarszych miejscowości na terenie Śląska Cieszyńskiego to Ustroń, słynny nie tylko jako miasto uzdrowiskowe, ale również znakomite miejsce wypadowe na beskidzkie szlaki. To tutaj zaczyna się najdłuższy szlak w polskich górach, zwany Głównym Szlakiem Beskidzkim (ok. 496 km). Będąc w Ustroniu warto przespacerować się na ulicę Daszyńskiego, przy której możemy natknąć się na wielki, ponad trzystuletni porośnięty bluszczem dąb.

Stolicą i głównym centrum Śląska Cieszyńskiego jest oczywiście Cieszyn, którego zwiedzanie można rozpocząć od wyciągnięcia z portfela banknotu dwudziestozłotowego. Na jego rewersie znajduje się wizerunek ulokowanego właśnie w Cieszynie, najcenniejszego zabytku Śląska Cieszyńskiego – czyli romańskiej Rotundy św. Mikołaja z XI wieku, jednej z najstarszych świątyń chrześcijańskich w Polsce. Na uwagę zasługuje również Wieża Piastowska, która jest zarazem najlepszym punktem widokowym na miasto i okolice oraz Wieża Ostatniej Obrony z XIII wieku, jak również Pałac Myśliwski – rezydencja Habsburgów z XIX wieku oraz budynki Browaru Zamkowego Cieszyn.

Kolejna obok Ustronia znana miejscowość położona w regionie Beskidu Śląskiego to usytuowana u stóp Baraniej Góry Wisła. Zwiedzić w Wiśle należy przede wszystkim zameczek myśliwski Habsburgów z XIX wieku, Muzeum Spadochroniarstwa, Galerię Adama Małysza czy Muzeum Beskidzkie, mieszczące się w dawnej karczmie z 1795 roku. Zimą Wisła to zdecydowanie mekka dla narciarzy, snowboardzistów, a także fanów skoków narciarskich i odbywającego się tutaj corocznie Pucharu Świata.

Udając się dalej na południe dotrzemy do Trójwsi Beskidzkiej, składającej się z miejscowości Jaworzynki, Koniakowa i Istebnej. Wszystkie trzy są typowymi miejscowościami górskimi, w których do dziś kultywuje się lokalne tradycje. Ponadto znajduje się tu centrum narciarstwa biegowego. Przełęcz Kubalonka to prężny ośrodek sportowy dysponujący jednymi z najbardziej nowoczesnych tras biegowych w całej Europie. Koniaków słynie z kolei ze swojej koronki.

Śląsk Cieszyński to fascynujący region, który przyciągnie uwagę zarówno ofertą rekreacyjną jak i historycznym charakterem oraz bogatą tradycją i różnorodną regionalną kuchnią. Dodatkowym atutem będzie ponadto jego transgraniczny potencjał. W okresie letnim organizowany jest szereg imprez, festiwali i wydarzeń kulturalnych zarówno po polskiej, jak i po czeskiej stronie granicy. Na turystów czekają tu zatem zróżnicowane, interesujące i wartościowe atrakcje oraz wiele niezapomnianych wrażeń.

fot. Ł. Klimkiewicz

TORUŃ

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

Urząd Miasta Torunia,
Wydział Promocji i Turystyki,
ul. Wały gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń
(56) 61 18 786
wpit@um.torun.pl
www.torun.pl, www.visittorun.com

Chcesz runąć? TO RUŃ! – te słowa według legendy miała skierować Wisła do toruńskiej „Krzywej wieży” i tym samym przyczynić się do nadania miastu jego nazwy. Sama wieża nie tylko nie runęła, ale po dziś dzień chyli się ku brukowanym uliczkom starówki i przyciąga co roku tysiące turystów.

Krzywa wieża to zdecydowanie nie jedyny powód, dla którego warto odwiedzić Toruń. Przede wszystkim jest to miejsce dla pasjonatów średniowiecznej historii, ale również

gotyckiej, renesansowej i barokowej architektury, którą podziwiać można tu na niemal każdym kroku.

Obowiązkowo należy zobaczyć Średniowieczny Zespół Miejski wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W jego skład wchodzi: Stare Miasto, Nowe Miasto i ruiny zamku krzyżackiego.

Będąc w Toruniu, koniecznie udajmy się do Dworu Artusa – monumentalnego gmachu, w którym dziś mieści się sie-

dziba Centrum Kultury a niegdyś odbywały się huczne biesiady patrycjatu wielkich miast pruskich.

Obowiązkowym punktem na mapie Torunia są atrakcje astronomiczne, w końcu Toruń jest miastem Kopernika, dlatego warto zacząć od pamiątkowego zdjęcia pod jego pomnikiem. Następnie można udać się do Planetarium oraz do jego dawnego domu będącym dziś interaktywnym muzeum. W podtoruńskich piwnicach działa natomiast Obserwatorium Astronomiczne UMK z największym w tej części Europy radioteleskopem.

Poza Mikołajem Kopernikiem, miasto upamiętniło także innych znanych i zasłużonych torunian. Odznaczone słynną „katarzynką” współczesne nazwiska jak np. Małgorzata Kożuchowska, Leszek Balczerowicz, Grażyna Szapołowska, Bogusław Linda czy Janina Ochojska znajdziemy w Piernikowej Alei Gwiazd.

Pierniki to najslawniejszy toruński produkt, stąd odnajdziemy go w nazewnictwie wielu lokalnych atrakcji. Toruń pachnie tym przysmakiem od stuleci, odwiedzmy zatem jedno z muzeów piernika, poznamy jego historię i związane z nim tradycje oraz weźmy udział w warsztatach wypieku.

Również miłośnikom wydarzeń kulturalnych, dobrej kuchni i bogatego życia nocnego Toruń będzie miał bardzo wiele do zaoferowania. Repertuar kulturalny obejmuje przedstawienia

teatralne, koncerty muzyki klasycznej, i popularno-rozrywkowej, występy gwiazd międzynarodowego formatu oraz wystawy światowej sławy artystów, które rokrocznie obejrzeć można w Centrum Sztuki Współczesnej. To właśnie tu odbywają się Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Kontakt”, Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Camerimage” czy Jazz Od Nowa Festival. Wyjątkową atrakcją jest Międzynarodowy Festiwal Światła, Bella Skyway Festival. Na kilka dni toruńska starówka zamienia się wówczas w baśniową scenę niezwykłych spektakli światła i dźwięku. Niezależnie od pory roku, miasto i jego liczne kawiarnie, restauracje i letnie ogródki tętnią życiem do późnych godzin nocnych.

Nową ikoną Torunia jest Centrum Kulturalno-Kongresowe Jordanki, które przyciągnie uwagę ciekawą formą architektoniczną i zachwyci oryginalną salą koncertową. By ją zobaczyć w pełnej okazałości, najlepiej wybrać się na jeden z licznych koncertów repertuarowych – od klasyki po jazz, rock czy pop.

W Toruniu ponadto nie zabraknie możliwości by spędzić czas wśród natury i cieszyć się pięknem przyrody. Do dyspozycji jest ok. tysiąc hektarów terenów zielonych, w tym lasów, parków, skwerów oraz terenów dzikich, jak np. Kępa Bazarowa – wyspa wiślana z rezerwatem przyrody. Niezwykle popularnym miejscem odpoczynku na łonie natury są również: Park Miejski z popularną wśród mieszkańców Martówką oraz Barbarka – duży kompleks leśny i ośrodek edukacji ekologicznej, wyposażony w infrastrukturę rekreacyjno-sportową.

Toruń to niewątpliwie wyjątkowe miejsce na mapie Polski. Obecnie jest to atrakcyjny ośrodek akademicki, gospodarczy i turystyczny, który zachował swoją autentyczność i oryginalność sprzed wieków i po dziś dzień jest jednym z najważniejszych pomników historii powszechnej, rozwoju architektury, kultury i sztuki – to właśnie z tego powodu warto dołączyć do grona milionów turystów rokrocznie odwiedzających Toruń.

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

POZnań*

Poznańska Lokalna Organizacja
Turystyczna
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań
(61) 878 56 96
biuro@plot.poznan.pl
www.poznan.travel

Poznań to koziołki z ratuszowej wieży, pyry i Międzynarodowe Targi Poznańskie. Ale to także najstarsza katedra w Polsce, najmłodszy zamek Europy, najlepsze centrum handlowe na świecie, największy fort artyleryjski XIX wieku, czółg z autografem Stevena Spielberga i najśłodsze rogale, które mają swoje muzeum. Tylko 20 minut samochodem lub pociągiem z centrum wystarczy, by znaleźć się w parku narodowym, którego krajobraz wyrzeźbił łądólód. W rogalińskim pałacu jest największy obraz Matejki, większy niż niejedno mieszkanie, a w Owińskach muzeum, które „obejrzą” nawet niewidomi.

Poznań i jego okolice zaskoczą każdą i każdego!

W Poznaniu wszędzie jest blisko. Dzięki temu jest idealny na wypad ze znajomymi, rodzinną wycieczkę z dziećmi albo zwiedzanie rowerem, a z Poznańską Kartą Turystyczną można, jak w piosence, wsiąść do tramwaju byle jakiego nie dbając o bilet, zwiedzając Poznań z mnóstwem zniżek.

Warto zacząć od najstarszej części, czyli Ostrowa Tumskiego. Tutaj był gród Mieszka I, w którym prawdopodobnie został ochrzczony i tutaj powstała najstarsza polska katedra o tysiącletniej historii. Początki historii Poznania i całej Polski przybliża interaktywne centrum Brama Poznania.

Są też miejsca, których po prostu nie można pominąć. To Stary Rynek, który jest sercem miasta od XIII wieku. Jego ozdobą jest ratusz – podobno najpiękniejszy renesansowy zabytek na północ od Alp. Na jego wieży trykają się słynne koziołki. Jest tu między innymi olśniewająca barokowa Fara (warto zajrzeć na koncert organowy), Muzeum Archeologiczne (prezentuje nie tylko pradzieje Polski, ma także unikatowe zabytki z Egiptu), Muzeum Narodowe (w bogatej kolekcji można zobaczyć jedyny w polskich zbiorach obraz impresjonisty Claude'a Moneta), Muzeum Sztuk Użytkowych z zamkową wieżą widokową i Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 – bez tego wydarzenia Poznań nie byłby sobą. W staromiejskich uliczkach działają nie tylko restauracje i kawiarnie, ale także dwa „żywe” i smakowite muzea, przybliżające historię rogali świętomarcińskich i pyry.

Przez Plac Wolności z Biblioteką Raczyńskich (jej architektura jest inspirowana Luwrem) można dojść do dzielnicy cesarskiej. Monumentalne gmazysko tam stojące wygląda na prastare, a jest tak naprawdę najmłodszym zamkiem Europy wzniesionym dla koronowanego władcy. Budynek powstał na początku XX wieku dla niemieckiego cesarza Wilhelma II. Choć jak na zamek ma historię krótką, to bardzo bogatą. Cesarz nie nacieszył się zamkiem długo. Przed drugą wojną był tu Uniwersytet Poznański. W czasie niemieckiej okupacji przysposobiono zamkowe wnętrza dla Hitlera, który jednak szczęśliwie dla Poznania nigdy tu nie dojechał. Dziś jest to Centrum Kultury Zamek, które organizuje dziesiątki wydarzeń, koncertów, festiwali i wystaw.

Po sąsiedzku znajduje się Centrum Szyfrów Enigma. Dzięki niemu nie tylko nauczycie się szyfrować, ale także poznać historię trzech związanych z Poznaniem matematyków, którzy złamali tajemnicę niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma.

Spacerkiem przez Poznań

Poszukiwacze solidnej mieszczańskości powinni przejść się po Jeżycach (szczególnie polecanych miłośniczkom i miłośnikom perypetii rodziny Borejów) albo Łazarzu, gdzie można też odwiedzić ponadstuletnią palmiarnię. Wycieczka w tropiki bez ruszania się z Poznania? Czemu nie! Na dokładkę Stary Browar. To ikona współczesnej polskiej architektury. Nawiązuje do XIX-wiecznych tradycji przemysłowych, a w swej działalności łączy handel i sztukę. W 2005 roku zdobył nagrodę dla Najlepszego Centrum Handlowego Średniej Wielkości Na Świecie.

W Poznaniu można także odetchnąć. Park Cytadela to 100 ha zieleni, a także tajemniczy „Nierozpoznani”, których wykonała rzeźbiarka Magdalena Abakanowicz. W XIX wieku był to największy fort artyleryjski Europy. Relikty fortyfikacji można odnaleźć tutaj także dzisiaj. Skoro o militariach mowa, to nie tylko koneserzy ciężkiego sprzętu docenią

Muzeum Broni Pancernej. Jest tam słynny serialowy czołg „Rudy 102”, a także inny, który zagrał w hollywoodzkiej produkcji „Most szpiegów” i został podpisany przez reżysera Stevena Spielberga.

Niemal w centrum Poznania znajduje się także Jezioro Maltańskie z mnóstwem atrakcji dokoła: aquaparkiem, kolejką wąskotorową Maltanką, całorocznym stokiem narciarskim, a niedaleko jest także ścieżka w koronach drzew i zoo, w którym można spotkać najcięższego mieszkańca naszego kraju, czyli słonia Niño.

Można powiedzieć, że Poznań został dotknięty przez gwiazdy. Kilka tysięcy temu spadł tu deszcz meteorów. Tymi cennymi kosmicznymi okruchami opiekują się geologowie z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, a każdy może zobaczyć miejsce gdzie upadły w Rezerwacie Przyrody Meteoryt Morasko.

Przekraczając granice Poznania znajdziemy mnóstwo świetnych miejsc na mikrowyprawy. Choćby na pokładzie Mosińskiej Kolei Drezynowej, mobilnej siłowni na torach, która dociera do samego serca Wielkopolskiego Parku Narodowego. Krótki spacer – i już możemy podziwiać tajemnicze ruiny na wyspie Jeziora Góreckiego, jeśli wybierzemy inny kierunek – znajdziemy się na szczycie wieży widokowej w Mosinie, by spojrzeć na wszystkich z góry. W pobliskim Puszczykowie wśród starych willi rozciąga się tajemniczy ogród Muzeum Arkadego Fiedlera, a w nim indiańskie rzeźby, brytyjski samolot myśliwski i replika statku Krzysztofa Kolumba w skali 1:1. Nie ruszając się daleko dotrzemy do Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, gdzie stacjonują potężne maszyny parowe-lokomobile. W Rogalinie zachwyci pałacowa biblioteka, budząca nieodparte skojarzenia z Hogwartem, imponująca kolekcja malarstwa i oczywiście słynne sędziwe dęby-olbrzymy. Prawdziwą perełką jest Kórnik z malowniczą promenadą nad jeziorem, słynnym arboretum pełnym najróżniejszych roślin i zamkiem, w którym niekiedy można spotkać Białą Damę – najsłynniejszego polskiego ducha. Na rodziców z dziećmi czekają parki rozrywki i edukacji: DELI Park z podniebną eko-wioską i placem zabaw w formie gigantycznego krokodyla oraz Park Dzieje, znany z porwijących historycznych widowisk plenerowych.

Na szlaku

Turystyczne eksploracje można podejmować zgodnie z jednym z wielu wątków tematycznych. Luboński Szlak Architektury Przemysłowej oferuje wizytę w monumentalnych obiektach industrialnych, a Swarzędzki Szlak Meblowy to najlepsza opcja, by zgłębić tajemnice miasta stolarzy. Rejon Puszczy Zielonki oferuje trasę tropem miejscowych legend albo szlakiem urokliwych drewnianych wiejskich kościółków. Można też podróżować Szlakiem Piastowskim, odwiedzając bliźniacze atrakcje – Skansen Miniatur i Gród Pobiedziska. W gorące dni wytchnienie zapewniają liczne kąpieliska takie jak Owocowa Plaża, słynąca z gigantycznych rzeźb owoców. Fani wodnej przygody mają zresztą w czym wybierać: od „wake parku” i sauny nad jeziorem w Śremie, przez spływy kajakowe po dzikiej Wełnie aż po rejsy galarem po Warcie. W kolejce czekają jeszcze takie ciekawostki jak unikatowe Muzeum Tyfologiczne w Owińskach z kolekcją map dla niewidomych, mówiące pomniki w Śremie czy imponujący mural powstańcy w Buku. Wakacyjnych inspiracji w Poznaniu i okolicy z pewnością nie zabraknie!

Poznańska kuchnia

Czy poznańska kuchnia pyrami stoi? Na pewno ziemniaki są tutaj ważne. Trzeba spróbować pyry z gzikem albo zupy nazywanej ślepe ryby, która wcale nie zawiera ryby. Są też plynidze, czyli placki ziemniaczane i szagówki. Ktoś powie, że to kopytka, ale tu je kroimy na skos, czyli na szagę. Na niedzielny lub świąteczny obiad poleca się kaczkę podawaną z pyzami na parze, modrą kapustą i jabłkiem. A na deser? Można budżetowo – wtedy sznoka z glancem (to drożdżówka z kruszonką). Polecamy na bogato, czyli rogal świętomarciński. Tradycja tego wypieku sięga połowy XIX wieku. Półfrancuskie ciasto, biały mak, mnóstwo dodatków i bakalii to podstawa. Od 2008 rogal jest specjałem chronionym w całej Unii Europejskiej, a prawdziwe, z certyfikatem można zjeść tylko w Poznaniu i okolicach.

